

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 53.

V Ljubljani, v torek 4. marca 1884.

Letnik XII.

## Razne nezadovoljnosti v političnem življenju.

Politika je že stara reč, dokaz temu to, da sama beseda je že starega grškega izvira in pomenja v izvorniku skrb za mesto, poznejše za državo sploh. Skonca so se s to umetnostjo — za kar je še takrat veljala, pečali le za više stopinje in mesta poklicani učenjaki in velikaši, pozneje se je — in to že pri Rimljanih in Grkih, razširila ta „umetnost“ tudi med ljudstvo; vsak je to „umetnost“ umel in obračal po svojem, toraj ni nič novega, če se političnih misel polasté zdaj, kakor se je to godilo nekđaj, tudi ljudje, ki so za politiko toliko, kakor zajec za boben.

Politika ali politično mišljenje je le za zrele glave, kakor svoboda, nikakor pa ne za prenapete, domišljive, nevedne in nezrele ali celó hudobne, ki so podobni tistim ljudem, ki pridejo gasit k ognju le za to, da bi rešili ali oteli kaj, pa le zá-se ter s plenom pobegnili. Če politična iskra šine v možgane takim ljudem, utegne vneti plamen, kakoršen se kaže zdaj že po več evropskih deželah raznih narodnosti in tudi pri nas na Avstrijskem ali še bliže: na Slovenskem.

Najmanj zadovoljni ali najbolj nezadovoljni so s sedanjim stanjem v Avstriji gotovo Herbstovi Nemci, to so namreč ljudje, ki so se zagrizli v to, da politika avstrijska mora biti nemška. „Če Avstrija ni nemška, je ni treba“ — to je bilo geslo in vpitje teh kolovodij, ki so v svoj voz vpregli celo četo dunajskih in drugih judov in naučili tudi nevedne ali komaj na pol zavedne kmete, da so jih potiskali in vpili za njimi. No, zdaj se je ta množica nekoliko zmanjšala, ker se je drug za drugim strezoval in spoznal, da mu ne hasne nič, če slepo koraka in vpije o kolovodji, ki ga pa popusté brž, ko pride do kake grape, kjer bi potreboval pomočne roke, ktera bi ga čez-nje potegnila. Tako se zgubi drug za drugim iz nekđaj ponosnega spremstva in vodje ostanejo sami. Tolažijo ali izgovarjajo se morda s tem, da ljudstvo za politiko še ni zrelo in bo treba še leta in leta, da se bo odgojilo in vstrojilo za zrelo politično mišljenje.

Vendar prav brez vsega taki poskusi zapeljivcev niso, povsod ostane še za kolovodje kaj, kakor na še tako skrbno preoranem polji vendar zmiraj ostane nekaj plevela. To so večidel ljudje, ki so, enako tistim po močnem drevji spenjajočim rastlinam, mislili vzrasti le po drugih ob vgodnem vremenu. Taki so potlej največa nadloga in večkrat nesreča za občine, stranke in celó za rodovino svojo, ker niso z nobenim redom zadovoljni ter svojo politično modrost prodajajo vsakemu, kdor jo mara; in če bi bilo tako, kakor si oni želé, bi se prevrgli na drugo stran, ker so se opozicije navadili tako, kakor n. pr. odvetnik oporekanja ali jezična ženska ugovarjanja vsemu.

Takih čudnih ljudi ni samo na Nemškem, kjer imajo zdaj ravno njihovi vzgojitelji največ opraviti z njimi, ker jim ne marajo več hoditi po vrvi ali stezi, ampak jih je tudi po raznih slovenskih deželah. Se vé, da je tu stališče vse drugačno. Slovenec je stradal in stradal in ko je Taaffe obljubil mu polnejšo skledo, utihnil je s svojim krikom vervajoč mu, da bo že dobil, kar mu gre, le treba še nekoliko potrpeti, ker vsem narodom se ne more kar ob enem prinesiti na mizo vse, česar pričakujejo in kar jim je obljubljeno. Slovenec je dobra duša in potrpežljiva stvar, toraj še zmiraj gleda na Dunaj in pričakuje, kdaj bo dobil iz državnozbornične kuhinje to, kar se mu je obetal in česar se nadja. Nekaj mu je pač že prišlo, česar bi ob neugodnejih razmerah in ob nevoljnijih kuharjih ne bil dobil; vendar mu je veliko še treba, da bo popolnem zadovoljen.

So pa med Slovenci ljudje, ki so preveč nankrat ali kar vse skup pričakovali. In ker tega ni in ker jim tudi vse ni po volji, kar se skuha na Dunaji, jeli so se kujati in dregati. Dobro! Dreganje ne škoduje nič, dokler je zmerno; le če se drega s premočnim orodjem in s preveliko silo, se utegne primeriti, da se vse skup prekuene in pokazi. Če se pa kaj tacega zgodi, je zadnja škoda večja od prve, rodi se nevolja in morda še mržnja do presilnih poganjalcev in to je najhuje.

Zadnji deželni zbor kranjski je politikarje, poklicane in nepoklicane, bolj in manj previdne, hladnokrvne in vroče nekako razdvojil, da se valovi viharja še zdaj niso plegli. Nepoštenih ali sebičnih name-

nov medsobojnim nasprotnikom ne gré očitati; vsaj med Slovenci veljá še vsak odličnejši politikar za poštenjaka, če prav je drugih misli, kakor njegov nasprotnik. Vendar je storil tisti razpor to, da so se po deželi kranjski jeli razgovarjati zavedni domoljubi o teh in onih osebah in da je šinila iskra politike v ljudstvo; bližamo se v tem obziru že čedalje bolj bratom Čehom, ki so vsaj po deželi menda najbolj izvedeni v politiki. Slovenci zunaj Kranjskega so ta razpok bolj trezno opazovali, zato niso priskočili ne tej, ne oni strani niti z besedo niti z dejanjem. Modro to! Saj se različna mnenja poležejo in dosti je že to, da z Dunaja ne prihaja, kakor prej, vedno in vedno novega netila za nezadovoljnost. Tu nekaj, tam nekaj pridobitve, počasi bo že šlo in ko se bo videl vspeh, vtihnili bodo tudi tisti, ki so hoteli trdnjavo vzeti kar s prvim naskokom. Nezadovoljneži naj toraj vtihnijo, dokler gré tako naprej, pač pa naj imajo svoje razno orožje pripravljeno za takrat, ko bi se naša reč obrnila nazaj. Tega jim ne bo nihče zameril, ampak hvalo jim pel, če bodo pretečo nevarnost zapazili o pravem času in opozorili ná-njo.

## Velehrad.

(Dalje.)

Kedar se približa l. 1863, zapojó na večer pred novim letom zvonovi po vsej Moravski, ter naznanijo vernim Slovanom jubilejsko tisučletnico po prihodu sv. Cirila in Metoda na Velehrad. Obhajal se je jubilej sicer celo leto, vendar posebno slavno v god sv. blagovestnikov, pa v god zavetnice Velehradske in v obeh osminah. Farát K. Molitor napravi farno knjigo, v katero so se vže l. 1860 vpisovali bolj znameniti božjepotniki pa bolj pomenljivi dogodki. Preden se vpišem v to spominjsko knjigo duhovsko — památna kniha —, pregledam jo nekoliko, ter si zaznamnjam po njej iz veleslavne osmine sv. Cirila in Metoda, apostolov slovanskih, posebej patronov Moravskih, ktera se je obhajala od 5. do 12. julija, to-le:

„Dne 5. julija l. 1863, tedaj v god sv. vero-

## LISTEK.

### Valerija.

Povest iz četrtega stoletja.

(Zapisal Ljubljanski.)

(Dalje.)

„Za vselej! — Da! Za vselej!“ — vsklikne Priska, ko odklada svoj cesarični lišp. — „Za vselej te odložim!“ — Nekako milo doné ti glasovi, v sebi kazajoč nekaki notranji boj, nekaki notranji posvetni žal, da ta krasni kinč nikdar več ne bode kinčal njenega telesa. In po globokem zdihljevi zakliče zopet: „In ti Valerija! ti!“ . . .

„Da! za vselej, v resnici! draga mi mamica! Za vselej bodeve obe odložili danes svoj krasni kinč, kterege sve nosili do sedaj kot ljubljenci zemskega kralja! Toda — kaj hoče to! — Vas, mila mi mati! morebiti ta zemska nesreča nekoliko teži? — bolí? — Ali mar ne pomnite, da v plačilo zato pa bodeve dobro odškodovani v nebesih! — Ali ste mar že

pozabili škofovih besedi, da, ako bodeve za nebeškega ženina dali svoje življenje, bodeve potem v rajskih višavah obdani z onim kinčem, s kakoršnim nebeški Kralj ogrinja in vekom ajogrinjal bode svoje zveste, Njemu vdane hčerke! Mati! zlata mati! Ta, ta! in toliko lepi, nevenljivi nebeški kinč imejte pred očmi, ko odkladate zemeljskega in, — upam, — da potem bote ta prazni blišč z najslajšo sladkoto za vselej odložili!“ — S takimi besedami skuša mlada Valerija tolažiti in za prihodnji boj okrepiti mater, ktero po svojih mislih, le preveč v svet zaljubljeno, pred napovedanim trpljenjem boječo nekako omahovati vidi.

„Pač modro!“ — pristavi Priska, — „toda ti, ti draga mi hčerka! — ti si pač vsega tega kriva, da je naju tolika nesreča in žalost in sramota zadela; zakaj na vsaki način bode treba jutri pokazati, ali ljubive zemeljskega ali nebeškega gospodarja; treba bode svetu razodeti najino sedaj skrito skrivnost ali zatajiti kristjanom ljubljeno vdanost in prijateljstvo. Ali ne bi bila mogla ti molčati? Ali nisi mogla nekako zavito in dvomljivo cesarju — očetu odgovoriti, kakor sem te bila prosila in opomnila, prej

ko sve stopili pred očeta — moža? Sveta sem si, da pri ljubezni, ktero ima do tebe tvoj cesarski oče, bi bil tebi na prvo, še tako dvomljivo besedico verjel in — oprosteni bi bile obe. Ali ne bi bile potem lahko na skrivnem in po tihem, pa malo bolj previdno ko do sedaj, služile svojemu nebeškemu gospodu in ženinu? in mu ostale zveste? Toda, ti!“ . . .

„Ah! mati, kaj govorite! — Zatajiti? Izdati naj bi jaz hotela svojega ženina? Ah! mati! Kako bi zamogel on potem mene le še količkaj ljubiti! Mamica mi mila! Slutim, da se Vi bojite cesarjevega grozenja in mučenja, kristjanom navadnega. Da! mati moja! Tudi mene grozi pred trpljenjem, ktero me čaka, in ktero pretrpeti moram in tudi hočem, da pridem potem za plačilo v naročje nebeškemu ženinu in k večnemu počitku. V ta strah — saj veste dobro, — potrebujeve pomoči od zgorej; — pomoč, v jutrajšnji boj nama potrebno dobile bode pa le v molitvi. Čas imave; in edino za molitev imave; toraj — molive!“ — govori ljubezni do nebeškega ženina vneta mlada Valerija.

Tiha noč je; mirno plava blede luna po nočnem obnebju in s svojimi žarki obseva mogočno rimsko

véstnikov, bilo je na Velehradu 150 mašnikov (kněží) in do 80.000 ljudi. Pontifikalno mašo je služil kardinal Miroslav (Bedřich) Schwarzenberg, arcibiskup Pražský.

Dne 6. julija 160 duhovnov in 7000 drugih božjepotnikov. Ker obljubljeni dr. Kučker ni mogel dospeti, imel je veliko mašo baron Schneeburg, kanonik in prelat Olomuški.

Dne 7. julija bilo je ondi 140 svečenikov in do 8000 ljudi; veliko sv. mašo je obhajal dr. J. Schwetz, rojen Moravan, prelat in župnik pri cesarskem dvoru.

Dne 8. julija prišlo je do 160 duhovnikov, ljudstva okoli 8000, in slovesno mašo je pel Ant. Arnošt hrabě Schaaffgotsche, biskup Brněnský.

Dne 9. julija sošlo se je bilo 150 mašnikov, 10.000 drugih romarjev, in veliko mašo je služil Jan Valerian Jirsik, biskup Budějovický.

Dne 10. julija se je zbralo duhovnov 100, božjepotnikov drugih 6000, in pontifikalno mašo je obhajal Cyrill Napp, opat Avguštnski iz Brna.

Dne 11. julija bilo je ondi mašnikov 120 in čez 6000 drugih ljudi, in slovesno mašo je služil Guntiš Kaliwoda, opat Rajhradski, kateri je prišel na Velehrad z vsemi svojimi redovniki.

Dne 12. julija došlo je 200 svečenikov, okoli 50.000 drugih romarjev, in pontifikalno mašo je imel knez Miroslav (Friderik) Fürstenberg, nadškof Olomuški.

Sploh pravijo, da je romarjev bilo še več; toda v spominjski knjigi je povedano bolj gotovo, bolj verjetno število. Glasili so se tedaj najboljši pridigarji; bile so pridige navadno po tri na dan, ob 5 zjutraj, [ob 7 in 9 dopoldne — časih tudi popoldne. In dasi je skupaj vrelo tolikanj ljudstva, vršilo se je vse mirno in v lepem redu. Prihitelo je bilo o začetku tje dvanajst žandarjev; ali — ko vidijo, da ljudje prihajajo, pobožno molijo, pa odhajajo, se razidejo tudi oni.

Slovesno, dasi ne tolikanj slavno, se je obhajal na Velehradu tisto leto god Vnebovzetja blažene Device Marije (patrocinium) z osmino. Na ta praznik je došlo vnanjih duhovnov 15, božjepotnikov do 10.000, in veliko cerkveno opravilo je imel plemeni Peteani, stolni prošt Olomuški. Med duhovniki, ki so ta god ondi maševali, bili smo tudi vse omenjeni štirje Slovenci. Dospeli smo bili tje na dan pred veliko Gospodnico. Klášter a kostel — prejšnje samostansko pa cerkveno poslopje se ponosno povzdiguje nad druga pohošva na Velehradu.

Kedar stopiš skozi samostansko poslopje, tedaj grad barona Sina, pokaže se ti koj velika cerkev z dvema zvonikoma in lepim licem. Na njem stoji v dveh vrstah osem kamnitih podob ali soh svetnikov in to: sv. Petra in Pavla, Cirila in Metoda, Janeza krstnika in Janeza evangelista, Benedikta in Bernarda. Nad temi stoji v lini podoba Marije z detetom Jezusom in v sredi na vrhu lep pozlačen križ. V zvonikih na straneh je v enem veliki zvon 6854 funtov težak, v enem pa dva manjša — 3470 pa 1780 funtov. Na vrhu zvonikov sta spet dva kipa sv. Cirila in Metoda. Na strehi se vidita dva angelja, ki držita dva sklenjena škita; na enem je vzobražen česki lev, na enem pa moravski orel. Nad kuplo je še manjši stolp s tremi majhnimi zvonovi, ki so prelitli največ iz prejšnjih starih.

Pri vstopu v cerkev seti pokaže podoba križa, v kateri je zidana. Orglje imajo 32 spreminjav, dvojno klaviaturo in štiri mehove. Cerkev je najdaljša na Moravi in 10.000 ljudi ima kaj lahko v njej prostor. V sredi je na obeh straneh korna stolica za nekdanje redovnike, iz hrastovega lesa umetno izrezljana in s postavami ali sohami 12 aposteljnov in drugih svetnikov iz lipovega lesa lično olupšana, z 18 sedeži na vsaki plati. V velikem altarji ti kaže slika vnebovzetje Device Marije in na straneh ste podobi sv. Janeza krstnika in sv. Janeza evangelista. Ravno tako sta na obeh straneh žagrada in nad njima prostorni molitvenici. Na levi strani je tudi nad kapelami stranski kor, prav prostoren in sklenjen z velikim korom in samostanom.

Kapel šteje cerkev 16, po 8 na vsaki strani. V tretjih kapelah imata svoja altarja sv. Ciril na desni in sv. Metod na levi plati; v tej sem leta 1863 bral sv. mašo na Veliko Gospojnico v soboto, in v onej v nedeljo 16. avgusta.

V levem krilu stojite razun tega tudi dve veliki podobi sv. Cirila in Metoda, obrnjeni po cerkvi, pred kterima romarji radi molijo in jima na čast svečice prižigajo. Po nekterih kapelah so še postranski altarji. Ker so pa štiri zastavljeni s korom ali s sedeži za nekdanje menihe, šteje cerkev vseh altarjev le 16, na kterih so v veleslavni osmini sv. Cirila in Metoda od 5.—12. julija l. 1863, kedar je prihajalo toliko romarjev, sveče gorele od štirih zjutraj do enajstih dopoldne in se obhajale presvete daritve skoraj neprenehoma. Po stenah v kapelah, v kupli in nad ladijo po stropu so različne slikarije iz zgodovine slovanske in samostanske, zlasti iz življenja sv. Cirila in Metoda. Pod cerkvijo so velike rakve, kjer počivajo trupla ranjeih redovnikov, samostanskih dobrotnikov, mnogih imenitnih oseb, in nekeje tudi sv. Metoda.

(Slédi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 4. marca.

### Notranje dežele.

**Štajarski slovenski državni poslanci**  
gg. baron Gödel-Lannoy, dr. Vošnjak in župnik B. Raič bili so pri grofu Taaffeju, kjer so se pritožili o neugodnem položaju, ki je po dolenjem Štajarju med uradniki in narodom. Sto in dvainosemdeset jih je po političnih, poštnih, brzojavnih in davkarskih uradih, od vseh je pa slovenščine le 38 uradnikov zmognih v pismu in besedi. 55 jih je, ki jo za silo tolčejo in 89 jih je pa trdih Nemcev. Grof Taaffe je pripoznal nepravilnost položaja, ali rekel je, da se stareji uradniki ne morejo siliti, da bi se na svoja stara leta slovenščine učili, na kar so ga poslanci opozorili, da bi se lahko na drug način odpravilo, namreč naj se le v Gradeu cesarskemu namestniku baronu Kúbecku naroči, da bo slovenskim praktikantom ravno tako adjutum dajal, kakor ga nemški dobivajo in stvar bo kmalo drug obraz dobila. Še boljše pa bi bilo, ko bi se za dolenji Štajar napravil lasten oddelek cesarskega namestništva, v Mariboru ali Celji kakor ga imajo na Tirolih za južne Tirole v Tridentu. 400.000 duš šteje slovenski Štajar in spodobilo bi se jim nekoliko pravice. Taaffe pravi, da bi to preveč veljalo, vendar si pa hoče stvar premisliti in bo že pozneje enkrat povedal, kaj in kako.

ljivosti zdihuje mati v hčernem naročji! O blede lunica! Ti, ki gledaš ta britkostni prizor! — ti, ki zalo razsvitljaješ s svojim svitom v nočni tmimi speče mesto! ti kraljica med zvezdicami! — pošlji, pošlji vsaj žarek od svoje dobrotne svitlobe v to toliko trpeče srce — v obe srci!

In lunica?

Ah! Ah! Luna je luna! Ona sicer bliščobno sipa svoje žarke v nočni tmimi s podnebja, — ali gorkote nima, gorkote tudi ne daja. In ravno tako mrzla je ona tudi pri tem britkostnem, toliko ginljivem prizoru, ki bi brezdomljivo ogrel ter s sočutjem k usmiljenju in v pomoč privabil še toliko trdo, da! — najbolj trdo človekovo srce! Luna pa gleda in — hladí; ne hladí pa kakor kaki dobrodejni hladilni lek, ampak ona hladí kot mrzli led; luna gleda, da te dve srci bolj in bolj postajata mrzli za vero, za spričevanje, za Jezusa, ženina nebeškega; gleda, da obema bolj in bolj vnema se srce za složno zemeljsko življenje na cesarskem dvoru; — vse to vidi in ona — splava vsa mrzla od tukaj naprej. O ti neusmiljena lunica ti!

(Dalje prih.)

Ko se je po *Istri* glas raznesel, da bo dr. Flapp, dosedaj profesor v goriškem semenišči poreško-puljski pastirski prestol zasedel, se je po Istri več občin izjavilo, da, ako se to prigodi, bodo rajši k pravoslavni cerkvi pristopili, kakor pa dr. Flappa za svojega škofa priznali. Beda po Istri, kar se narodnega življenja tiče, je velika in boj srdit, kojega zatirano Slovanstvo s požrešno „irredento“ bije. Bog obvaruj, ko bi se k temu še na verskem polji pričel. Videant consules!

**Na Dunaji** se posvetujejo o bodočem spominku Starhembegovem, ki je v zvezi s poljskim kraljem Sobieskim Dunaj iz turškega obleganja rešil. Dve stranki ste. Prva hoče mu spominek na vsak način postaviti v cerkvi sv. Štefana. Druga je pa tem nazorom nasprotna, češ, v cerkvi bi se na spominek v desetih letih popolnoma pozabilo, in naj se mu zarad tega rajši pod milim nebom postavi, kjer bo žive dni ostal Dunajčanom v spomin in spodbudo. Denarja za ta namen imajo 100.000 goldinarjev in pravijo, da bi jih ne bilo zadosti za vreden spominek pod milim nebom.

Vlada je pred nekaj časom sklenila posestva pobeglih *Krivoščijancev* poprodati. Krivoščijanci so se pa zarotili, da ne bodo pripustili, da bi kdo drug njihova posestva vžival, kakor sami in njihovi otroci. Da bi svojo zaroto tudi vestno spolnovali, o tem ni dvomiti in zarad tega se ravno noben kupec ne oglasi, ki bi ga mikalo v krivoščijskem skalovji boriti se za burno življenje, zraven pa še v večnem strahu živeti.

List, ki ga bo *hrvaška narodna stranka* izdajala, imenoval se bo „Ustavnost“, kakor se „Politiki“ iz Zagreba poroča. Sicer mu ime še ni za trdno določeno, vendar pravijo, da bode „Ustavnost“ zarad tega najpripravnije, ker je že v samem imenu ves program označen.

„Pester Lloyd“ pridobil si bo posebne lavorike za svoje dosledno grdenje *Hrvaške kraljevine*. Kjer se mu le priložnost ponudi, ta židovski list Hrvatom očita, da je njihova domovina prava beračija, ki od madjarske miloščine živi. Posebno v poslednjem času, odkar se je zvedelo, da se Hrvaška ne bo ogerske razstave vdeležila, „Pester Lloyd“ na vse usta zabavlja. Hrvatje si pa mislijo: če smo berači, se nam je tem manj mogoče razstave vdeležiti, kajti berač nima ničesar, s čimur bi se ponašal, ergo ostanemo doma. Sicer naj pa „Pester Lloyd“ pomisli, da se Hrvatje Madjarom niso nikdar vsiljevali in jih še nikdar miloščine prosili. Ako se pa Madjari sami v gospodarstvo štulijo, morajo pa tudi vse gospodarske skrbi prevzeti in tu ne more biti govora o miloščini.

Tudi na *Ogerskem* jeli so se obrtniki gibati ter zahtevajo, da se v obrtniško postavu sprejme točka o dokazu sposobnosti, kakoršen se v Avstriji od obrtnika vsled nove obrtniške postav zahteva in ima namen rokodelstvo obvarovati pred mojstri-skazami. Tisza je v očigled bližajočih se volitev vse obljubil, kar so obrtniki zahtevali, ter si jih misli na ta način pridobiti za vladne namene. — Gledé bodočih volitev združili so se konservativci z zmerno opozicijo, pri vsem tem so pa vendar le vsak svoj program pridržali. Združenje se je le zvršilo, da bodo tim vspešneje Tiszino vladno spodbijali. Skupnega programa, po katerem hočejo postopati, niso še razvili. Voditelji konservativcev pregrešili so se s tem, da so do sedaj vse premalo za dobre časnike svoje stranke skrbeli. Dober dnevnik v tem oziru več stori, kakor najboljši agitator in brez lastnih dnevnikov ogerski konservativci ne bodo ravno čudežev delali. Čim dalje bodo pa odlašali pridobitov kakega krepkega peresa, tim večja bo nevarnost, da jim zna tako lepo napeljana voda uteči in jim prazno korito ostane. Veliki nameni velike žrtve zahtevajo, ako se jih doseči hoče.

**Madjarsko sovrastvo do Rusov** pojema očividno. Kar se še lansko leto skoraj nikdo misliti ni upal, zgodilo se je letos samo od sebe. Vsi na poluradni madjarski listi jeli so jako sočutno pisati o pristopu Rusije k avstro-nemški zvezi. Začetek bi bil toraj storjen in led prebit. Da bo pa kljubu temu še mnogo vode poteklo, predno bo globoko vkorinjeno sovrastvo do Rusov tudi med narodom zamrlo, ume se samo po sebi.

Najnovejši vesti iz *Budapešte* oporekajo nedavno razglašeni novice, da bi ogerski škofje pri bodočih volitvah vladno podpirali. Ogerski škofje kakor knez-primas Simor, kardinal Haynald in nadškof Samassa, ki so voditelji ogerskih klerikalcev, so v jako tesni zvezi s konservativnim plemstvom in si bodo pač dvakrat in trikrat premislili, predno da bodo za protestantsko vladno Tiszovo svoje glasove oddali. Enako se bode tudi vsa druga duhovščina s konservativci zjediniła in to ne ravno zarad somišljenja, temveč da spodrine liberalni protestantizem.

### Vnanje države.

**Nemški državni zbor** proti Bismarku. Naši čitatelji se bodo še spominjali novice, da je Bismark priznavalno pismo o Laskerjevem delovanju kot državni poslanec vrnil Amerikancem z opombo, ki ni bila ravno najbolj vljudna. Sedaj so pa v nemškem državnem zboru sprožili misel, da se bo napravila zahvalna adresa, ktera se bo amerikanskemu parlamentu v Washington poslala. Zgodilo se bo menda to takoj, kakor bode večina poslancev s predlogom zadovoljna.

mesto ter nekako radovedna postoji pri cesarskem poslopji, kjer ogleda proti navadi neko sobo razsvitljeno; v to sobo vpre svoje svitile žarke in v njej vglada v ponočni molitvi vtopljeni dve plemeniti Rimljanki, nam znano Prisko in Valerijo; med tem ko druge njune sovrstnice v tihi tmimi sladko spē. Molitev ubogih jetnic kipi proti nebu, in kipi goreče; toda goreči ogenj svetosti bolj in bolj vgasuje strah pred trpljenjem, žalost zarad preteče zgube vsega zemskega, ki je plemenitima Rimljankama v vsi svoji krasoti in obilnosti na razpolaganje bilo. Sosebno za cesarsko lepoto in složnost vneta Priska ne more nikakor s toliko zbranim in svetim duhom to noč zdihovati k Stvarniku človeškega srca, kakor je to zamogla v srečnih in mirnih nočnih urah v družbi kristjanov v katakombah. Zdaj pa zdaj prenehuje! Mučni valovi silovitih skušnjav drvijo se v njenem poprej popolno srečnem in mirnem srcu; ni namreč še dolgo, kar se je pokristijanila; zatorej tudi sveta ljubezen ni še skoz in skoz do polnosti prevzela njenega srca. Vsa utrujena, vsa prestrašena, vsa sama iz sebe zgrudi se hčerki Valeriji v naročje. Ah! kako ginljiv prizor — je to, ko na poti omah-

**Ruska deputacija** je zopet Berolin zapustila in se domu vrnila v Petrograd. Nemški cesar jo je pred odhodom še z zlatimi remontoir-urami obdaril in ji 1000 rubljev izročil, da si nakupijo spominkov za svoje sorodnike.

**Nemški cesar Viljem** je bil ginjen, da so se mu solze v očeh zasvetile, ko ga je ruski veliki knez Mihael domu odhajajoč še enkrat zagotovil odkritosrčno naklonjenosti in neomahljive udanosti ruskega cara, in mu ni bilo mogoče takoj odgovoriti, ter zahvaliti se za izročeno maršalsko palico z briljanti in za carjevo ročno pismo. Pri dvornemu obedu, kjer je nemška cesarica Avgusta sama stregla, je cesar Viljem svojemu slovanskemu gostu napisal, rekoč: „V dolžnost si štejem Vaši cesarski visokosti izraziti, kako me je iznenadila pazljivost njegovega cesarskega veličanstva, koji se me je domislil o obletnici, ko sem prejel red sv. Jurja bojevavši se v zvezi z rusko armado in osobito v kaluškem polku, kterega načelnik sem danes, pod nadzorstvom svojega očeta. Popolnoma ginjen od jako laskavega darila, želim, da bi Vaša cesarska visokost in častniki, ki so z Vami tukaj, bili tolmači moje srčne zahvale proti caru. Jaz pijem na zdravje njegovega veličanstva cara in cele Rusije.“

„Csas“ je nedavno prinesel novico, da je leta 1881 **Bismark** nekega odličnega poljskega konservativca pismeno k sebi povabil, kjer sta se neki od bodočih poljskih zahtevanj proti Rusiji razgovarjala. Drugi poljski časniki so novico z nekako boječnostjo ponatistili, ter pristavljali svoje opomnje, da se jim ne zdi ravno preveč verjetna. Kar se Bismarkovo glasilo „Nordd. Allg. Ztg.“ sama oglasi in na vso sapo vsakemu, kdor jo le poslušati hoče, pripoveduje, da Bismark omenjenega pisma ni nikdar pisal in že več let ni nobenega Poljaka videl, še manj pa s kakošnim govoril. Kdor ji toraj zamore omenjeno pismo pokazati, izplača mu vredništvo „Nordd. Allg. Ztg.“ takoj 100.000 mark, in tistemu, ki si je vso stvar izmislil pa tudi 100 mark. Se boče li kdo oglasil ali ne, poročamo pozneje.

Sveti kolegij v Rimu zadela je velika zguba. Umril je v noči na prvega marca kardinal **Hassun**. Rojen je bil 13. junija 1809 v Carigradu od kristijanskih starišev. Študije je pa v vatikanskem semenišču dovršil. Leta 1832 posvetili so ga za mašnika in so ga kmalo na to na Jutrovo poslali v misijon, kjer si je dostojanstvo generalvikarja v Carigradu pridobil. Papež Gregor XVI poklical ga je nazaj v Rim, kjer ga je v nadškofa posvetil. Tri leta pozneje imenovan je bil za naslednika carigrajskega primasa. O njegovi delavnosti, odločnosti in pobožnosti priča nam ravno v njegovi škofiji mnogo pozidanih cerkev, veliko ustanovljenih šol, in dosti drugih zavodov za ubožne in zapuščene. 13. decembra 1880 imenoval ga je papež Leon v očigled tolikih zaslug za kardinala.

## Izvirni dopisi.

**Iz Trsta, 29. febr. (Podpora veleizdaje.)** Tržaška mestna občina imela je navado in prav lepo vzorno navado, da je vsako leto od svojih dohodkov in od krvavih žuljev svojih občanov neko zdatno svoto, meni se zdi da poltretji tisoč goldinarjev, pridala k štipendijam, ktere je tržaško mesto za velikošolce vstanovilo in je na ta način število tistih poviševala. Lansko leto, ako se ne motim, so mestni očetje nekoliko tistih izvanrednih vstanov želeli oddati svoji krvi, to je, nadepolnim mladenčem, ki so si že nekaj zaslug gledé „irredente“ pridobili. Vlada je pa tiste tiče že po petji poznala in jim vstanove (štipendije) prepovedala, ker si ni hotela „irredentovskega“ gada na prsih izgojevati. Mestni očetje so se sicer pritožili više in više, ali je že križ, na Dunaji so včasih tudi svojeglavni, in tako je prišlo, da so mladi „irredentovci“ ostali brez vstanov. Mestni odbor to videti, pravi: vstanove so odevč, ne bomo nič več denarja za nje zlagali; in pri tem je tudi ostalo.

Da pa vendar le za podporo „irredente“ namenjen denar v prave roke pride, sklenili so mestni očetje ženi mestnega telovadnega učitelja, zagrizenega „irredentovca“, ki zaradi veleizdaje sedi, dati tolikošno svoto v podporo, kakor je njen mož popred plače imel. Dva mestnih ječarskih paznikov, ki sta ujetemu učitelju telovadbe pomagati hotela, bila sta zaradi tega od gosposke obsojena sama v ječo. Da se jima od cesarske vlade v „irredentovsko meso vsekana rana nekoliko ohladi, sklenili so mestni očetje jima na njo hladilne obliže položiti. Enemu izmed obeh, ki mu je rana bolj krvavela, dali so letne pokojnine menda 700 goldinarjev, drugzega so pa enkrat za vselej odpravili s toliko svoto, da mu ne bo treba lakote umreti.

Kaj praviš ljubi „Slovenec“? Kaj bote v Ljubljani rekli, ko bote s Trsta tako postopanje čuli?

Ali se to ne pravi državo izdajati, ako se njenim najljutejim sovražnikom nagrade izplačujejo? Državno pravdnštvo ki je ona dva paznika zaradi podpore hudodelstva veleizdaje prijelo, menda tukaj ne bo rok križem držalo, ko se mestni magistrat na indirekten način ravno tistega hudodelstva vdeleži. V Kristijaniji so ministre na zatoženo klop posadili, ker so se le proti vstavi pregrešili, kakor je to državni zbor ondi trdil, ali se bo v Trstu magistrat res še dalje iz naše države norca delal, ne da bi se mu vsaj kapica iz glave zbila? Predpust je že pri kraji, čas bi bil, da se resni časi začnejo.

**Iz Štajarskega, 2. marca.** O uradovanji okrajnega zastopa vranskega, ki se je vršilo v nemškem jeziku, je moral ondašnji gosp. okrajni načelnik slišati prav bridke besede v domačem starejšem dnevniku. Čuda, da pa ravno list ne črhe ne besedice ne o drugih zastopih, v kterih vladajo že dolga leta sem slavno znani rodoljubi slovenski, in kjer se vedno izključljivo uraduje v nemškem jeziku. Nočemo ravnati še danes tako brezobzirno, da bi objavljali imena dotičnih krajev in oseb; toda opozorujemo naše rodoljube, naj ne smešijo samih sebe in naj v djanji kažejo, da so Slovenci. Kakšen dobiček ima Slovenija od tega, če v tem ali onem okrajnem ali občinskem zastopu prvo mesto zavzemajo možje „narodnjaki“, ako pa vse pustijo, kakor je bilo, pri starem? Tako n. pr. se je radostno po svetu objavilo, da so v neki „Veliki . . . . občini“ zmagali Slovenci pri občinskih volitvah; da je nov župan slovenski rodoljub. Samo to ime slovenskega rodoljuba bo pač bore malo pomagalo slovenskemu narodu; kajti uradujeta nov župan in nov pisar v nemščini, kakor se je godilo poprej. — S takim ravnanjem, da odlični slovenski rodoljubi puščajo vse „pri starem“, se našemu ljudstvu daje pohujšanje. V časopisih vedno čita, da naj zahteva slovensko uradovanje; okrog sebe ima pa izglede, da „narodnjaki“ svoje otroke podučujejo le v goli nemščini, med saboj najraje govorijo v nemščini in uradujejo zopet le v nemščini. S takimi „narodnjaki“ nam je res prav malo pomagano.

**Z Dunaja, 2. marca. (K obravnavi o državnem proračunu.)** Znano je, da se obravnava v državnem proračunu še nikdar ni dovršila o pravem času, to je, pred novim letom, ampak se je še zmerom zavlekla do marca ali aprila meseca ali pa še dalje. Da državna uprava ne zastaja, treba je za prve mesece vladi posebnega dovoljenja, da sme po dosedanji meri tudi za naprej pobirati davke. Tako postavu sklenil je bil državni zbor tudi za letošnje prvo četrtletje; nekteri pa mislijo, da to ne boče zadostovalo, in da bo treba pobiranje davkov tudi še za mesec april podaljšati. V tem smislu piše današnja „N. fr. Presse“, ki tudi pravi, da se bo obravnava o državnem proračunu v petek pričela, pa v soboto že dovršila. Ako bi bilo to res, bi pač ne bilo treba podaljševati začasnega pobiranja davkov, ker bi bila obravnava v tem slučaju tako hitro dovršena, da bi s 1. aprilom že redna postava stopila v veljavo. Ali to nikakor ni istinito, da bi hotela desnica manjšini usta zamašiti in budgetno splošno obravnavo skrócić na dva dni, dasiravno dolgo govorčenje nima posebnega vspeha. Splošna obravnava, ki se bo pa težko pričela že v petek, bo trpela gotovo tri dni, ker se navadno pri tej priliki na obeh straneh oglasi veliko govornikov. Cela budgetna obravnava traja navadno tri tedne in bo v poslaniški zbornici dovršena, v teku meseca marca. Ni pa gotovo, da bi bila dotlej dovršena tudi v gospodski zbornici in v tem slučaju bi se moralo začasno pobiranje davkov podaljšati še za mesec april.

Da bi se obravnava o državnem proračunu vredila in bi ne bilo treba začasnih postav, hoče poročevalec grof Clam neki nasvetovati, da bi se državno upravno leto pričenjalo še le s 1. aprilom, ne pa s 1. januarjem. S tem bi se pač odpravila ena napaka, pa nastalo bi vsled tega toliko zmešnjav in homatij, da bi bilo poslednje stanje hujše od prvega. Vlada naj le državni zbor o pravem času, to je, vsaj meseca oktobra sklicuje, in državni proračun bo gotovo do novega leta dognan. Ako se pa državni zbor snide še le decembra, si pač ne more pomagati drugače, kakor z začasno denarno postavu.

**Z Dunaja, 3. marca. (Dolg gališkega zemljišno-odveznega zaklada)** daje liberalni stranki jako vgodno priliko, hujskati zoper sedanjo vlado in zvezo nemških konservativnih poslancev s Poljaki. Dežela gališka namreč zahteva že nekaj let sem, da se ji

mora zbrisati in odpustiti dolg 75 milijonov, ki ga dolžuje državi za zemljišno odvezo. Poročevalec o tej zadevi je česki poslanec Zeithammer, čigar poročilo se je tiskano izročilo udom budgetnega odseka.

To poročilo daje kratek zgodovinski pregled, kako je nastal ta dolg, in priporoča, naj se potrdi dotična pogodba med deželo gališko in državo. V boljši razum za naše bralce omenjamo, da se je takrat, ko je šlo za cenitev zemljišne odveze, vrednost grajščinskih tirjatev delila v tri dele; en del so morali v obrokih plačati lastniki odkupljenih zemljiš, to je kmetje, en del je prevzela dežela, en del pa je moral grajšček sam trpeti. Ko se je pa l. 1848 pričela prekucija in je posebno hudo vrelo v Galiciji, svetoval je tedanji cesarski namestnik grof Stadion vladi, naj gališke kmete s tem odvrne od puntarske stranke, da jim obljubi namesto njih plačati zemljišno odkupnino. Vlada je to res tudi storila in kmetom s posebno okrožnico naznanila, da bode ona plačala tisto tretjino zemljišne odveze, ki bi sicer kmečke posestnike zadela. To se je res tudi zgodilo, vendar se je pa to zapisovalo posebej kot strošek, ki ga je država storila na račun dežele gališke.

Galičani pa tirjajo, naj se zbrise ta svota, ki znaša skupaj 75 milij. gold., da se ne bode videlo, kakor da bi bila dežela državi dolžna te milijone, s kterimi si je bila država kupila poljske kmete, da se niso vstopili na puntarsko stran. V tem pomenu je toraj zadeva politična, ker se je država samo iz politike l. 1848 zavezala plačati odkupnino za kmeta, a po pregovoru, da obljuba dolg dela, in da je bila to nekaka pogodba med državo in gališkimi kmeti, se ne dá tajiti, da ima dežela gališka tudi pravico od države tirjati, naj tedaj obljubljen odkupnine ne zavrača na deželo in naj je nikar ne vpisuje kot dolg omenjene dežele.

Liberalni listi toraj nimajo nobenega vzroka kričati, da bode sedanja vlada Galičanom ali Poljakom podarila 75 milijonov goldinarjev; podarila jih jim je vlada l. 1848, in sedanja ne bode storila drugzega, kakor da bode iz svojih knjig izbrisala ta kot gališki dolg vpisani znesek, kterega bi nikdar ne dobila povrnjenega.

Budgetni odsek bo to reč danes pretresoval; liberalni listi pa že trobijo, da bodo Poljaki na njihove stroške dobili darilo 75 milijonov goldinarjev, da je sramota imeti poslance, ki bi za kaj takega glasovali itd. S tem hočejo konservativne kmečke volilce nemške nahujskati zoper njih sedanje poslance in jih pripraviti, da bi jih pri prihodnjih volitvah zavrgli in si zbrali druge, se vé da — liberalne možé. To hujskanje ima zmerom nekoliko vspeha in je nektere nemške poslance na desnici res že tolikanj oplašilo, da si ne bodo upali glasovati za pogodbo med državo in deželo gališko gledé zemljišno-odveznega dolga.

**Z Dunaja, 3. marca. (Anarhisti. Zopet neko dekle zginilo.)** V Budapešti zasačeni anarhist Prager je krojač, ki je prej bival na Dunaji. V njegovem stanovanji našli so mnogo socijalističnih prekucijskih brošur, časnikov in pisem, kterih je pa mnogo sežgal v peči, kakor je pričal ostali pepel. Tovariši njegovi so se vsako soboto shajali v akacijskih ulicah k večerni veselici, ter so tam kovali in snovali svoje načrte. Odkar so pa zaprli Pragerja, postali so klaverni, in so zgubili prejšnji pogum. V soboto zvečer prišel je bil v družinjo neki skriven policaj, ki so ga pa spoznali in hudo pretepli, potem pa iz hiše vrgli. Včerašnji „Extrablatt“ je nekoliko preobširno in prenadrobno poročal o anarhističnih zadevah, ter je bil zaradi tega konfisciran.

Današnji liberalni listi, zlasti „Wien. allg. Ztg.“ se hudujejo nad dopisnikom praške „Politik“, ki je poročal, da se dunajski prebivalci ne hudujejo zaradi izjemnih določb, ampak da bi raje videli še ojustreje naredbe in da nekteri celo želé naglo sodbo (Standrecht). Imam priliko tu in tam slišati izjave poštenih dunajskih meščanov in pripoznati moram, da je dopisnik praškega lista pravo poročal, in da sem tudi jaz slišal mnogo ljudi, ki so povdarjali potrebo in korist nagle sodbe, zlasti odkar se skoraj vsaki dan sliši o kakem novem hudodelstvu.

Žopet je zginilo neko 20 let staro dekle, doma iz pruske Šlezije, ki je služilo pri svojem stricu v „Blindengasse“, ne da bi se vedlo, kam? Policija ima toraj zopet novega posla.

## Domače novice.

(Slovensko gledišče) 2. t. m. je bilo zopet gledé prostorov razprodano. Igralo se je v drugič „Zapravljujec“. Mora se reči še spretneje, kakor prvokrat pred štirimi tedni. Pred igro nastopil je g. Kocelj ter v krepki, jedrnatih besedi v spomin petdesetletnice „Zapravljujeve“ razložil pomen večera in povod, ki je razumnega igralca Rajmunda napotil igro pisati. Iz tega je poslušajoče občinstvo zvedelo, da ima igra svoje jedro v narodu iz kojega je vzeta. Rajmund je v resnici naletel na človeka, ki je v svoji dozdevni sreči denar razsipal, kakor se nam v igri predstavlja in pa na berača, ki je bil zapravljujevcu povsod za petami, čegar nesramnosti in sebičnosti ni bilo konca ne kraja. Po četrt ure trajajočem jako lepem govoru spremeni se h krati ves prizor in Rajmund se prikaže obdan z lavoriko v oblakih v spremstvu dveh ženijev. Prizor je polno hišo tako iznenadil, da se je moral zastor trikrat dvigniti. Prav hvaležni smo gg. dr. Staretu in Kocelju za trud in požrtovalnost, kterima se imamo za prelepi prizor zahvaliti. Res ponosni smemo biti Slovenci na vspeh naših gledaliških diletantov in pevcev in jako radi priznavamo, da je bila slovenska predstava mnogo mnogo lepša in popolnša, kot nemška.

(Vest pekla) je sivega moža iz Strahomerja, kteri je našel leta 1870 na veliki petek nekaj denarjev in jih ni ponesrečenežu nazaj oddal, pa tudi gospodski ni naznanil. Pred nekaj časom je na smrtni postelji svojemu sinu naročil, da naj pred 14. leti najdeni denar ljubljanski mestni gospodski izroči.

## Razne reči.

— V Gradcu je predvčerejšnjem umrl e. kr. major Božidar Savlig, vitez Franc-Jožefovega reda. Do vpokojenja je služil v domačem polku bar. Kuhn št. 17.

— Umrl je potoma med vožnjo (iz Gradca) od Wildona do Lipnice predvčeršnjem zjutraj 35 let stari odgnane Peter Lješnik iz Gamlic v železničnem vozu, kjer so se gnanci iz Gradca do Ljubljane tirali. Mrtveca so na lipniški železnični postaji oddali, da ga izročijo materi zemlji.

— Banka „Slavija“ sklenila je v mesecih oktober, november in decembra 1883. leta 13.550 novih zavarovanj za kapital 51.861.200 gold. 50 kr., za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 455.618 gold 38 kr. Za škode izplačalo se je v tem času 209.267 gold. 46 kr. Od banknih kapitalij bilo je v navedenem času naloženih 231.721 gold. 9 kr. v 32 založnicah in 618.584 gold. 17 kr. izposojenih na hipoteke. Denarni promet glavne blagajnice znašal je v tej dobi 3.197.564 gold. 35 kr. Gasilne brigadnice oddala je banka 4 občinam. Od 1. januarja do 31. decembra 1883 bilo je na novo sklenenih 66.443 zavarovanj za kapital 69.143.670 gold. 79 kr., proti zavarovalnim in postranskim plačilem 1.793.023 gold. 19 kr. Za škode izplačalo se je v tej dobi 707.089 gold. 76 kr. Samoupravna društva za zavarovanje užitkov in pokojnin postajajo čezdalej bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca decembra 1883 že 770 členov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 143.632 gold. 8 kr. in upisali ulog 579.420 gold. 14 kr. Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca 1883. leta 39.506 gold. 6 kr. premoženja.

— Minule dni se je vršila v Turinu spodobudna slovesnost v domači kapeli kardinala Alimonde. Krščena je bila namreč ondi slavnoznana pevka Teresina Singer prestopivši h katoliški veri. Sama od sebe se je odločila za ta pomenljiv korak in je cela ceremonija blizo poldrugo uro trajala. Botra je bila markeza Izabela Shaon Revel di S. André Villamarina in grof Josip Ipzsolito Franchi-Verney della Vallette. Navzoč je bil tudi njen ženin Don Enrique Gimeno di Barcellona in pa njena sestra Erminia Singer.

Tudi v Parizu bo slavna pevka Nevada prestopila h katolicizmu. Slovesnost vršila se bo 6. marca t. l.

— V Turinu bodo napravili razstavo, za katero bo neki g. Josip Guanone naredil sod, kakoršnega svet še ni doživel. Tako bo namreč velik, da bo vzel 1.162.916 litrov. Kaj bo pa Heidelbergski rekel?

— Trije volkovi raztrgali so na Neapolitanškem štiri ženice in enega dekleta, ktere so v hosti drva pobirale. — Ženo in dekleta so delavci rešili; tri so volkovi raztrgali.

— Zakotne judovske šole. V šariški županiji na Ogerskem je 66 zakotnih judovskih šol. Dobro pristavljajo k temu slovaške „Narodne Novine“: Ko bi bile te šole slovaške, bi delale ministru Trefortu tako preglavico, da bi ne čakal celega meseca in bi jih z izgovorom, da so panslavistične zaprl.

— V Parizu je umrl najstareji general v Evropi, general Schramm. Star je bil 95 let in se

je bojeval pri Austerlitzu, Wagramu in pri Draždanah. Ko je bil še le 17 let star leta 1806 imenovali so ga viteza častne legije.

— Velik požar vpepelil je 26. m. m. mesto Silleh v Zilajetu Konija. Več kakor dva tisoč ljudi je brez živeža, 22 jih je zgorelo.

— Globočina morja. Najbolj globoko morje je atlantsko; nedavno so nekje premerili njegovo globočino, ki znaša 8341 metrov.

— Bogata beračica. V Londonu je umrla neka Marija Robinson „kraljica beračic“, ki je zapustila čez 600.000 goldinarjev.

— Stevilo ladij, ki so se lansko leto potopile, je veliko večje, nego ono l. 1882. Lani se je potopilo nad 2000 ladij, ki so zakopale v hladnih valovih nad 4200 ljudi. Najbolj žalostno je poginila nemška ladija „Cimbria“, ki je hotela nad 500 ljudi prepeljati v Ameriko. Vsi so našli prezgoden grob v morji, med njimi mnogo Čehov.

— Ne daleč od Kalkute se je vnela barka. Bilo je olja na barki nekako 30.000 sodov. Od silne vročine vnel se je sod za sodom in je zgorel. Olje se je gorečemu veletoku enako proti reki valilo in je goreče po vodi plavalo proti morji. Velika sreča, da je bil nasproten veter, ki je plavajoče goreče morje proti morju od mesta gnal; v nasprotnem slučaju bi bila strašna nesreča nastala in lahko celo mesto pogorelo.

## Telegrami „Slovenca“.

**Dunaj, 4. marca.** Minister Pražak je v odseku za kazn. postave izrekel, da bode najbrž potrebno, da bo imela državna zbornica tudi po veliki noči še svoje seje ter je odsek prosil, naj kaznilne postave še pred sklepom sesije izvrši. Odsek bode imel vsak dan svoje seje.

**Dunaj, 3. marca.** Cesar je dovolil vdovi Blöchovi 400 gold. letne plače, obema otrokoma pa po 100 gold. za odgojo.

**London, 3. marca.** Policija je na sledu tistih dveh mož (neki Amerikanca) ki sta zadnje čase peklenke stroje oddajala. — V zgornji zbornici je Granville izrekel, da je govorica, kakor bi Angleška mislila svojo vojsko od obal rudečega morja domú poklicati, neresnična.

## Umrlí so:

1. marca, Marija Pavčič, perica, 74 let, Kravja dolina št. 11, oslabljenje.

2. marca, Jakob Krašovic, delavec, zdaj kaznenec, 50 let, ulice na grad št. 12, bolezen v možganah. — Rafaela Petač, delavčeva hči, 2 leta, Poljanska cesta št. 18, Bronchitis eromposa. — Apolonija Rutar, uradnega sluge žena, 49 let, Križevniške ulice št. 9, Pneumonija sinistra.

## V bolnišnicí:

29. februarija, Marija Cotman, gostija, 72 let, pljučnica.

1. marca, Miha Delost, sirota, 14 let, vročinska bolezen. — Marija Kunstel, gostija, 76 let, pljučnica. — Katra Potrato, šivelja, 38 let, jetika.

## Dunajska borza.

2. marca.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 65 kr.
Sreberna „zlatá“ renta, davka prosta	80 „ 65 „
4% avstr. zlatá renta, davka prosta	101 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 40 „
Ogerska zlatá renta 6%	121 „ 80 „
„ „ 4%	90 „ 60 „
„ „ papirna renta 5%	88 „ — „
Kreditne akcije	160 gl. 313 „ 50 „
Akije anglo-avstr. banke	200 gl. 115 „ 50 „
„ avstr.-ogerske banke	843 „ — „
„ Ländlerbanke	112 „ 30 „
„ avst.-og. Lloyd v Trstu	606 „ — „
„ državne železnice	314 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	233 „ 25 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 „ 26 „
4% „ 1860	500 „ 135 „ 50 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 169 „ 50 „
„ „ 1864	50 „ 168 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 174 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106 „ 50 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	121 „ 45 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 71 „
Francoski napoleond.	9 „ 60 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> „
Nemške marke	59 „ 20 „

## Tujci.

1. in 2. marca.

Pri **Matiči**: Viljem Wodan, Karl Euphrat in Josip Hasehek, kupci, z Dunaja. — Henrik Schubert, kupč. potovalec, z Dunaja. — Baron Scheerenberg, dijak, z Dunaja. — Felician Venezian, kupec, iz Trsta. — Baron de Fraas, zasebnik, z Dunaja. — Aleks. Dorigo, posestnik, z Laškega.

Pri **Stonu**: A. Korač, zastopnik tovarne, iz Innsbruka. — Jurij Schiller, kupč. potov., z Dunaja. — Josip Sever, zasebnik, z Dunaja. — Karl Blažek, e. kr. nadporočnik, iz Trsta. — M. Laugraf, kupec, iz Zagreba. — Božidar Meynert, e. kr. univerzitetni profesor, z Dunaja. — Zenkovich, kupec, iz Trsta. — Lenček, posestnik, z Dolenskega. — A. Omann, kupč. lesa,

iz Depelsdorfa. — Bernd. Dolenc, posestnik, iz Št. Vida. — Krištof Sondermann, kupec, iz Novevasi.

Pri **Bavarskem dvoru**: Felician Venezian, kupec, iz Trsta. — Avgust, z družino, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Alojzij Simončič. — Šimen Pogačnik, iz Dobrave. — Franc Gorjup, iz Koč.

## Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 56 gl., Rio 61, St. Domingo 60, Portorico 94, biserna 120, Cejlon 84—135, Java 70, Mokka 106—115.

Sladkor po 26—34 gl.

Dišave: poper 86.50 gl., žbice 68—100.

Južno sadje: dateljni 30, fige iz Kalamate 15, iz Smirne 35, rozine 14, pomoranče 3, limone 2 za vsak zaboj, rožiči 4.50, mandeljni 95.

Olje: laško 72—93 gl., albansko 42, dalmatinsko 44, angleško 33.50, petrolej 10.25.

Kože: juhtovina 260, podplatje 125—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 60 zajče sto komadov 25 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 118, ister-ska 110.

Bombaž: ameriški 68, indiški 44.

Ježice po 11—24 gl.

Mast: maslo 98—104, angleška 62, ogerska 67, špeh 60.

Zito: pšenica ruska 10.40—11.—, laška 10.50, koruza 7.25, rž 7.50, oves 7, fižol 11—15, grah 10—15, riž laški 15.50, indiški 11.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

## Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti (9) gotovi plači pri

**OROSLAV-u DOLENC-u,** svečarji v Ljubljani.

## Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bedenu izumiti

**pomado za lase,**

o kteri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpogojen vspeh. (15)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.

## LE COIN DU FEU,

Journal Illustré des Familles,

imenuje se samostojen list s podobami lepovernanske vsebine, ki je edin, kteri v tej stroki na Dunaji v francoskem jeziku izhaja, ter se posebno vsem tistim priporoča, ki se francosčine učijo ali pa jo učé.

„LE COIN DU FEU“ prinaša vsake vrste naloge v francoskem jeziku s posebnim ozirom na slovnico, izpiske iz klasičkov, romane, novele, pregovore, pravila za življenje in o pravosti itd. jako fino zbrane in v elegantnem zlogu.

Političnih in verskih vprašanj ne prinaša nikdar.

„LE COIN DU FEU“ naraste vsako leto v krasno knjigo z 800 stranmi in ima svojih 150 do 200 podob, ter velja na leto 8 gl., poluletno 4 gl., četrtletno 2 gl. 50 kr. Naročnina se pošilja na opravišništvo časnika (2)

„LE COIN DU FEU“ Wien IV., Karolinengasse 4.

Kdor se naroči za celo leto, prejme zastoj krasno izdelane platnice, v ktere se posamezne številke do konca leta zbirajo.

Številke na ogled po zahtevanju zastoj in poštnine proste.